

Piper: Den højtærede Indenrigsminister udtalte, at dette Lovforslag er meget overskueligt, og det er jo ganske rigtigt. Jeg kan sige, at Lovforslaget i og for sig ogsaa er selvfølgeligt. Efter at Grundloven er vedtaget, og efter at man allerede tidligere har afskaffet den privilegerede Valgret til Sogneraadene, maatte det jo komme ganske af sig selv, at man ogsaa fik en anden Valgordning til Amtsraadene. Den højtærede Minister har imidlertid udtalt i Bemærkningerne til Lovforslaget, hvortil Ministeren nu henviste, at der tilsigtes Forelæggelse af et Lovforslag om en almindelig Revision, naar den efter den nye Grundlov valgte Rigsdag træder sammen, og at man ved denne Revision ønsker at foretage andre Ændringer i Loven af 20. April 1908, og den højtærede Minister hentyder dér bl. a. til en udvidet Valgret til Sogneraadene. Jeg maa først beklage, at man tager et saadant Lovforslag til en tvedelt Behandling og derigennem fremkalder gentagne Ændringer i de Love, man har at rette sig efter; men dernæst tror jeg, at det allerede paa dette Tidspunkt er nyttigt at sige, at en saadan Udvidelse af Valgretten, som Ministeren har antydnet i Bemærkningerne til Lovforslaget, kan vi ikke give vor Tilslutning. Man kom jo den Gang, ved Loven af 20. April, til et Grundlag, hvorved man mente, at den lige og almindelige Valgret var fuldstændig fyldestgjort, og det forekommer mig ikke, at der er nogen Grund til, at man skulde borttrykke de Bestemmelser, som man den Gang blev enig om.

Med Hensyn til selve Lovforslaget, som det nu foreligger her, og som altsaa af den højtærede Minister ønskes behandlet separat, vil jeg udtale, at endskønt vi fra vor Side er ganske enige i, at man søger at komme til andre Valgregler til Amtsraadene, kan jeg ikke erkende, at man ved det Lovforslag, som her foreligger, er kommet til et heldigt Grundlag. Amtsraadene har jo en dobbelt Opgave, dels at administrere Amtskommunernes Sager og dels at være de overordnede Myndigheder, som fører Tilsyn med Sogneraadene. Ser man nu paa den Sammensætning, som man tænker at give de nye Amtsraad, en Sammensætning, der er baseret paa Valgmænd, valgte af Sogneraadene, maa man dog sige, at ved det Valggrundlag, der her tilvejebringes, faar man ikke repræsenteret dem, der betaler Skatterne til Amtsfonden; i alt Fald i Halvdelen af Landets Amtskommuner er Forholdet det, at det udelukkende er Ejendomsbesidderne, der udreder Amtsfondsskatterne. Naar man derfor lader

Sogneraadene alene vælge Valgmændene, kommer man let i det Tilfælde, at man giver Rettigheder til nogle, uden at der følger tilsvarende Pligter med. — Gaar man dernæst over til at se paa den anden Opgave, som Amtsraadet har, opfylder dette Lovforslag endnu daarligere de Krav, man med Rette kan stille til en hensigtsmæssig Valgordning. Det er jo dog et ejendommeligt Forhold at lade dem, der skal kontrolleres, udelukkende danne Valgforsamlingen til den Myndighed, der skal kontrollere, og det vil vistnok i mange Tilfælde kunne faa en mindre heldig Indflydelse paa Amtsraadets Afgørelser, muligvis svække hele det kommunale Styre, at der ikke indenfor Amtsraadene findes Elementer, der ser noget anderledes paa Sagerne end de af Sogneraadene valgte delegerede. Det vil nemlig meget let hænde, at det simpelthen bliver en Ekstrakt af Sogneraadene, som kommer til at danne Amtsraadene, det bliver de mere fremragende Sogneraadsmedlemmer; og selv om nogle af dem maaske ikke vedbliver at være Sogneraadsmedlemmer, vil de dog, idet de skal vælges af Sogneraadsvalgmændene, være saa stærkt knyttede til Sogneraadene, at de ikke kan siges at være fuldstændig frit stillede. Jeg mener derfor, at der ogsaa bør bringes et andet Element ind som Vælgere til Amtsraadene, og jeg haaber, at det maa lykkes at finde en Udvej i saa Henseende.

Den højtærede Indenrigsminister var inde paa Spørgsmaalet om Gentofte Kommune. Det i Folketinget fremsatte Lovforslag holdt sig jo strengt til den matematiske Retfærdighed. Man kunde maaske nok sige, at dette gik vel vidt i Retning af, at en stor Kommune blev for stærkt repræsenteret i Amtsraadet, men det forekommer mig, at man ved den Ændring, der er sket i Folketinget, er kommet for vidt i modsat Retning. Den højtærede Indenrigsminister sagde, at i og for sig stod det ikke i Lovforslaget, Sogneraadet havde Vej til at skaffe sig et forøget Antal Stemmer ved Amtsraadsvalgene, men Udvejen er jo den, at man skal udvide sit Sogneraad til en ret overnaturlig Størrelse. Ligesom den højtærede Indenrigsminister mener jeg, at dette Spørgsmaal bør tages op til grundig Overvejelse i Udvalget, og man bør se at finde et Resultat, der, uden at forfordele den store Kommune alt for meget, dog trækker passende Grænser for en for overvægtig Indflydelse i Amtsraadet.

Dernæst vil jeg omtale et Spørgsmaal, som ligeledes den højtærede Indenrigsminister var inde paa, nemlig Amtmandens Stil-